

پایه هفتم دوره اول متوسطه	بسمه تعالی	تاریخ: ۴۰۲/۳/۱۰
سوالات امتحان: فارسی هفتم	دبیرستان فرزنانگان دوره اول خرداد ماه ۱۴۰۲	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

ردیف	سوالات	نمره
۱	معنی واژه: الف) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید: (۱) در تنهایی سیمایی محزون و متفکر داشت (۲) یاران همراه ، <u>فغان</u> از این املای جانکاه	۱۵
	ب) مترادف واژه مشخص شده را در متن زیر پیدا کنید: <u>هجوم</u> فتنه های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی خواست سنگی بردارد و به گرگ حمله کند اما روناک آرام نمی گرفت	۲۵
	ج) معنی واژه ((مقتدر)) در کدام گزینه آمده است؟ ۱- دوست خوب کیمیاست ۲- مردم او را به عنوان رهبر برگزیدند ۳- مدت حیات صاحبان روی سنگها حک شده بود ۴- با وجود تمام مشکلات او همچنان توانا و قدرتمند بود	۲۵
	۵) از داخل کمانک مناسب ترین معنی را برای واژه ی مشخص شده انتخاب کنید؟ (۱) دانشجویان به فرمان امام <u>اعتصاب</u> کردند (راه پیمایی - دست از کار کشیدن)	۲۵
	۵) اختلاف در مصوت می تواند معنی کلمه را تغییر دهد با توجه به این توضیح کلمه ای که باید در جای خالی قرار بگیرد کدام است ؟ اگر فرمان من را درست انجام دهی ..... خوبی می گیری (انعام - انعام)	۲۵
۲	معنی شعر و نثر الف) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید (۱) به جان زنده دلان ، سعدیا ، که ملک وجود نیرزد آنکه دلی را ز خود بیازاری /۲۵ (۲) مندیش که دام هست یا نه بر مردم چشم دیدن آموز /۵ (۳) به از آن که در پوستین خلق افتی /۵ ب) مصراع زیر را به گونه ای مرتب کنید که اجزای جمله در جای اصلی خود قرار گیرد /۲۵ نگردد شاخک بی بن برومند پ) در بیت " مکن دورم ز نزدیکان درگاه / به راه آور مرا کافتادم از راه " معنی کافتادم از راه را بنویسید. /۲۵ ت) واژه روان در ابیات فارسی معانی متفاوتی دارد با توجه به این مسئله بیت /۲۵ ای یاد تو مونس روانم جز نام تو نیست بر زبانم را معنی کنید. ث) اگر بخواهیم بیت های زیر معنی کنیم اجزای کدام بیت جا به جا نمی شود؟ /۲۵ گر هزاران دام باشد هر قدم / چون تو با مایی نباشد هیچ غم زبانی ده که اسرار تو گوید / روانی ده که دیدار تو جوید گرفتم آن گل و کردم خمیری / خمیر نرم و نیکو چون حریری	۴

کبوتر بچه ای با شوق پرواز / به جرات کرد روزی بال و پر باز

ج) با توجه به بیت " روشن و گرم و زندگی پرداز آسمان مثل یک تبسم شده " ۲۵ /

کدام گزینه از ویژگی های آسمان نیست؟

الف) گرما (ب) رو شنایی (ج) شباهت به زندگی (د) شباهت به لبخند

چ) جمله " اگر من به این پیرمرد کمک کنم ، خدا هم به من کمک خواهد کرد " با کدام بیت ارتباط معنایی دارد. ۲۵ /

مردی نبود فتاده را پای زدن / گر دست فتاده ای بگیری مردی

گرت از دست بر آید دهنی شیرین کن / مردی آن نیست که مشتی بزنی بر دهنی

ای که دستت می رسد کاری بکن / پیش از آن کز تو نباید هیچ کار

تو نیکی می کن و در دجله انداز / که ایزد در بیابانت دهد باز

ح) معنای " را " را در این بیت بنویسید؟ ۲۵ /

هجوم فتنه های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی

خ) در جمله " طایفه ای گرد ما خفته " معنی درست واژه گرد را بنویسید؟ ۲۵ /

۳-دانش های زبانی و ادبی

الف) در جمله زیر نهاد را مشخص کنید و جمله ای بنویسید که همین کلمه نقش مفعولی داشته باشد. ۵ /

کتاب فارسی ، سرشار از نکات فراوان است

ب) رابطه دو واژه (وابستگی و استقلال) با هم ..... است ۲۵ /

پ) موارد خواسته شده را بنویسید ۵ /

بن مضارع " می شنوند " / آینده " افتادن "

ت) با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید

مردی با پسر کوچکش در روستایی زندگی می کرد پس از گذر سال ها ، پسر به سن نوجوانی رسید. روزی پدر به پسر

گفت : پسرم طوری زندگی کن که همه مردم به تو احترام بگذارند.

الف) یک ضمیر گسسته و یک ضمیر پیوسته بیابید و بنویسید. ۵ /

ب) زمان و شخص فعل آخر را بنویسید؟ ۵ /

ث) نوع حرف " چو " در کدام مصرع با بقیه مصرع ها یکسان نیست؟ ۲۵ /

الف) چوخواهی که یابی زهر بد رها / ب) چو گل بشنید این گفت و گو و شنودم

پ) چو خوش گفت زالی به فرزند خویش / چو دیدش پلنگ افکن و پیل کن

ت) مکن ما را از این درگاه محروم / چو گنجشکان مران ما را از این بوم

ح) در کدام گزینه ساختمان واژه های (سبزی ، گلناز ، باغ ، دستمال) به ترتیب به کار رفته است؟ ۲۵ /

الف) ساده ، ساده ، غیر ساده ، غیر ساده / ب) ساده ، غیر ساده ، غیر ساده ، غیر ساده

ج) ساده ، غیر ساده ، ساده ، غیر ساده / د) غیر ساده ، غیر ساده ، ساده ، غیر ساده

خ) درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. /۲۵
الف) به شعری که مصراع دوم آن هم قافیه باشد "قطعه" می گویند.

د) در هر یک از عبارت های زیر کدام آرایه ادبی به کار رفته است؟ /۵
الف) ای عشق، زمین و آسمان آیه توست
ب) او به دنبال من است! تروم او به دنبال من است

و) در همه ی گزینه ها به جز گزینه ی ---- تشبیه وجود دارد. /۲۵
 به جز گنج محبت چه دارم؟ در وجودش نهال امید زنده شد
 دیده ی خورشید بر زمین خیره شد خار کینه از وجودت بیرون بیاور

ز) از بین واژه های زیر کدام یک نمی تواند با بقیه قافیه باشد آن را مشخص کنید /۲۵
نیاز - پرواز - احساس - ساز

ه) عبارت "اینقدر آغوره نگیر" کنایه از چیست؟ /۲۵

ن) عبارت زبانی زیر را با به کار بردن آرایه تشبیه به جمله ادبی تبدیل کنید؟ /۲۵
خورشید هر روز طلوع می کند

و) داستان آدم آهنی و شاپرک جزء چه داستان هایی می باشند؟ /۲۵

ی) کدام گزینه واژه هم آوا ندارد؟ /۲۵

الف) غریب   ب) خار   ج) مهر   د) بهر

درک مطلب

۱) با توجه به بیت زیر خداوند کدام ملت را به سروری می رساند؟ /۵

خدا آن ملتی را سروری داد   که تقدیرش به دست خویش بنوشت

۲) این بیت به چه شخصیتی اشاره دارد /۲۵

تخت نشین شب معراج بود   تخت نشان تاج و کمر بود

۳) مفهوم مشترک میان دو بیت زیر را بنویسید؟ /۲۵

سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی   عشق محمد بس است و آل محمد(ص)

اگر چشم داری به دیگر سرای   به نزد نبی و وصی گیر جای

۴) در بیت "از ظلمت خود رهایی ام ده   با نور خود آشنایی ام ده" واژه "خود" در هر دو مصراع آمده، منظور از هر کدام در هر مصراع چیست؟ /۵

۵) مفهوم کنایه هر یک از بخش های مشخص شده زیر را بنویسید /۵

الف) حالی خوش باش و عمر بر باد مکن

ب) آدم آهنی با شجاعت بادی در گلو انداخت

۶) بیت های زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید
 فتاد از پای کرد از عجز فریاد زشاخی مادرش آواز در داد
 تو را پرواز بس زود است و دشوار ز نو کاران که خواهد کار بسیار
 الف) منظور از " نوکاران " را بنویسید؟ /۲۵
 ب) از پا افتادن چه مفهومی دارد؟ /۲۵
 ۷- بیت رو به رو با کدام مورد ارتباط دارد؟ آدم و نوح و خلیل و موسی و عیسی
 الف) چون که صد آمد نود هم پیش ماست .
 ب) بنی آدم اعضای یکدیگرند

۸- منظور از جمله " آینده با حرف ساخته نمی شود " چیست؟ /۲۵

آمده مجموع در ظلال محمد

تاریخ ادبیات

۱- صحیح و غلط /۵

الف) کتاب های " کوچه باغ آفتاب " و " با بال این پرنده سفر کن " از آثار قیصر امین پور به شمار می آید.
 درست نادرست

ب) گل و نوروز به خواجوی کرمانی " شاعر معروف قرن های هفتم و هشتم هجری قمری " تعلق دارد .
 درست نادرست

۲- نویسنده آثار زیر را بنویسید؟ /۵

مخزن الاسرار بهارستان

۳- توضیح زیر مربوط به کدام شاعر می تواند باشد؟ /۲۵

این شاعر با بهره گیری از عناصر طبیعت با بیانی رمز گونه به ترسیم جامعه خود پرداخته است ؟

۴- با خواندن بیت زیر یاد کدامیک از آثار بزرگ فارسی می افتید نام نویسنده را بنویسید؟ /۲۵

گل همین پنج و روز شش باشد وین گلستان همیشه خوش باشد

موفق باشید

[www-kanoon-ir](http://www.kanoon-ir)

www.kanoon-ir

www.kanoon-ir

[www-kanoon-ir](http://www.kanoon-ir)

[www-kanoon-ir](http://www.kanoon-ir)

تاریخ: ۴۰۲/۳/۱۰	بسمه تعالی	پایه هفتم دوره اول متوسطه
ساعت شروع: ۸ صبح	دبیرستان فرزنانگان دوره اول خرداد ماه ۱۴۰۲	سوالات امتحان: فارسی هفتم
مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	دبیر مربوطه: پروانه نظریه	نام پدر: نام و نام خانوادگی:

ردیف	سوالات	نمره
۱	معنی واژه: الف) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید: (۱) در تنهایی <u>سیمایی</u> محزون و متفکر داشت (۲) یاران همراه، <u>فغان</u> از این املای جانکاه	۱۵
۱۲۵	ب) مترادف واژه مشخص شده را در متن زیر پیدا کنید: <u>هجوم</u> فتنه های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی ← <u>حلم</u> خواست سنگی بردارد و به گرگ <u>حمله</u> کند اما روناک آرام نمی گرفت	۱۲۵
۱۲۵	ج) معنی واژه ((مقتدر)) در کدام گزینه آمده است؟ ۱- دوست خوب کیمیاست ۲- مردم او را به عنوان رهبر برگزیدند ۳- مدت حیات صاحبان روی سنگها حک شده بود ۴- با وجود تمام مشکلات او همچنان <u>توانا</u> و قدرتمند بود	۱۲۵
۱۲۵	د) از داخل کمانک مناسب ترین معنی را برای واژه ی مشخص شده انتخاب کنید؟ (۱) دانشجویان به فرمان امام <u>اعتصاب</u> کردند (راه پیمایی - دست از کار کشیدن)	۱۲۵
۱۲۵	ه) اختلاف در مصوت می تواند معنی کلمه را تغییر دهد با توجه به این توضیح کلمه ای که باید در جای خالی قرار بگیرد کدام است؟ اگر فرمان من را درست انجام دهی ..... خوبی می گیری (انعام - انعام) ← <u>بهرین</u>	۱۲۵
۲	معنی شعر و نثر ← <u>ای سعدی، جان انسان من زنده سوزندش خرم که با دستش وجود، با آن من از کله دلم را</u> الف) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید (۱) به جان زنده دلان، سعدیا، که ملک وجود نیرزد آنکه دلی را ز خود بیازاری ۱۲۵ (۲) مندیش که دام هست یا نه بر مردم چشم دیدن آموز ۱۵ (۳) به از آن که در پوستین خلق افتی ۱۵ <u>هتدای آن که از دم میب جویندش</u> ب) مصراع زیر را به گونه ای مرتب کنید که اجزای جمله در جای اصلی خود قرار گیرد ۱۲۵ <u>نگردد شاخک بی بن برومند</u> (۲) (۱) (۳) پ) در بیت " مکن دورم ز نزدیکان درگاه / به راه آور مرا کافتادم از راه " معنی کافتادم از راه را بنویسید. ۱۲۵ <u>گمراه شدن، ناتوانی در پیدا کردن راه</u> ت) واژه روان در ابیات فارسی معانی متفاوتی دارد با توجه به این مسئله بیت ۱۲۵ ای یاد تو مونس روانم جز نام تو نیست بر زبانه را معنی کنید. <u>که روح، جان، شخصیت</u> ث) اگر بخواهیم بیت های زیر معنی کنیم اجزای کدام بیت جا به جا نمی شود؟ ۱۲۵ <u>گر هزاران دام باشد هر قدم / چون تو با مایی نباشد هیچ غم</u> زبانی ده که اسرار تو گوید / روانی ده که دیدار تو جوید ✓ گرفتم آن گل و کردم خمیری / خمیر نرم و نیکو چون حریری	۱۲۵

← فضل زودتر از حد معمول آمده است

کبوتر بچه ای با شوق پرواز / به جرات کرد روزی بال و پر باز

ج) با توجه به بیت " روشن و گرم و زندگی پرداز آسمان مثل یک تبسم شده " ۱۲۵ /

کدام گزینه از ویژگی های آسمان نیست؟

الف) گرما (ب) رو شنایی (ج) شباهت به زندگی (د) شباهت به لبخند

زندگی ساز

ج) جمله " اگر من به این پیرمرد کمک کنم ، خدا هم به من کمک خواهد کرد " با کدام بیت ارتباط معنایی دارد. ۱۲۵

مردی نبود فتاده را پای زدن / گر دست فتاده ای بگیری مردی

گرت از دست بر آید دهنی شیرین کن

مردی آن نیست که مشتی بزنی بر دهنی

پیش از آن کز تو نباید هیچ کار

ای که دستت می رسد کاری بکن

تو نیکی می کن و در دجله انداز

که ایزد در بیابانت دهد باز

شیری

ح) معنای " را " در این بیت بنویسید؟ ۱۲۵

هجوم فتنه های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی - به من آموخت

خ) در جمله " طایفه ای گرد ما خفته " معنی درست واژه گرد را بنویسید؟ ۱۲۵ / دوره اطراف

۳- دانش های زبانی و ادبی

الف) در جمله زیر نهاد را مشخص کنید و جمله ای بنویسید که همین کلمه نقش مفعولی داشته باشد. ۱۵ /

کتاب فارسی ، سرشار از نکات فراوان است / من کتاب فارسی را خوانده ام

ب) رابطه دو واژه (وابستگی و استقلال) با هم ... است. ۱۲۵

پ) موارد خواسته شده را بنویسید ۱۵

بن مضارع " می شنوند " شنو / آینده " افتادن " : خواهندان

ت) با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید

مردی با پسر کوچکش در روستایی زندگی می کرد پس از گذر سال ها ، پسر به سن نوجوانی رسید. روزی پدر به پسر گفت : پسرم طوری زندگی کن که همه مردم به تو احترام بگذارند.

الف) یک ضمیر گسسته و یک ضمیر پیوسته بیابید و بنویسید. ۱۵

ش ، م - پیوسته / تو : گسسته

ب) زمان و شخص فعل آخر را بنویسید؟ ۱۵

روم شخص جمع ، حال (صناع)

ث) نوع حرف " جو " در کدام مصرع با بقیه مصرع ها یکسان نیست؟ ۱۲۵

الف) چوخواهی که یابی زهر بدرها / ب) چو گل بشنید این گفت و گو و شنودم

پ) چو خوش گفت زالی به فرزند خویش / چو دیدش پلنگ افکن و پیل کن

ت) مکن ما را از این درگاه محروم / چو گنجشکان مران ما را از این بوم - تبسم

دست + مال

ح) در کدام گزینه ساختمان واژه های (سبزی ، گلناز ، باغ ، دستمال) به ترتیب به کار رفته است؟ ۱۲۵

الف) ساده ، ساده ، غیر ساده ، غیر ساده / ب) ساده ، غیر ساده ، غیر ساده ، غیر ساده

ج) ساده ، غیر ساده ، ساده ، غیر ساده / د) غیر ساده ، غیر ساده ، ساده ، غیر ساده

شیری / فصل زودتر

خ) درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. ۱۲۵.

الف) به شعری که مصراع دوم آن هم قافیه باشد "قطعه" می گویند. **درست**

د) در هر یک از عبارات های زیر کدام آرایه ادبی به کار رفته است؟ ۱۵۲

الف) ای عشق، زمین و آسمان آیه توست **تشفیق (هان نمیشد برای عشق)**
ب) او به دنبال من است | تروم او به دنبال من است **تکرار "او به دنبال من است"**

ر) در همه ی گزینه ها به جز گزینه ی ---- تشبیه وجود دارد. ۱۲۵

- به جز گنج محبت چه دارم؟
- در وجودش نهال امید زنده شد
- دیده ی خورشید بر زمین خیره شد
- خار کینه از وجودت بیرون بیاور

ز) از بین واژه های زیر کدام یک نمی تواند با بقیه قافیه باشد آن را مشخص کنید ۱۲۵

نیاز - پرواز - (حساس) - ساز
دور و حرف بیاید یکسان است

ح) عبارت "اینقدر آبغوره نگیرد" کنایه از چیست؟ ۱۲۵ **بیم کردن سنان آبغوره نوشن است**

ن) عبارت زبانی زیر را با به کار بردن آرایه تشبیه به جمله ادبی تبدیل کنید؟ ۱۲۵

خورشید هر روز طلوع می کند **خورشید هر روز برای دیدن روشن ماه تو طلوع می کند**

و) داستان آدم آهنی و شاپرک جزء چه داستان هایی می باشند؟ ۱۲۵ **رزمی، غمگین**

ی) کدام گزینه واژه هم آوا ندارد؟ ۱۲۵

- الف) غریب **غریب**
- ب) خار **خوار**
- ج) مهر **مهر**
- د) بهر **بهر**

درک مطلب

۱) با توجه به بیت زیر خداوند کدام ملت را به سروری می رساند؟ ۵/ **ملت من سرزشتن را بدست فروش نبوسید**

خدا آن ملتی را سروری داد که تقدیرش به دست خویش بنوشت

۲) این بیت به چه شخصیتی اشاره دارد ۱۲۵ **دستان شب معراج به بیابان آمد که به حملند**

تخت نشین شب معراج بود تخت نشان تاج و کمر بود

۳) مفهوم مشترک میان دو بیت زیر را بنویسید؟ ۱۲۵

سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی **تو بخ و اارت به بیابان آمد**
عشق محمد بس است و آل محمد(ص)
اگر چشم داری به دیگر سرای **به نزد نبی و وصی گیر جای**

۴) در بیت "از ظلمت خود رهایی ام ده با نور خود آشنایی ام ده" واژه "خود" در هر دو مصراع آمده، منظور از هر کدام در هر مصراع چیست؟ ۱۵ **خودم بنده، تدریجاً خودت، خدا**

۵) مفهوم کنایه هر یک از بخش های مشخص شده زیر را بنویسید ۵/؟

الف) حالی خوش باش و عمر بر باد مکن **کنایه دلباختگی عمر**
ب) آدم آهنی با شجاعت بادی در گلو انداخت **کنایه غم غرور**

۶) بیت های زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید

فتاد از پای کرد از عجز فریاد زشاخی مادرش آواز در داد
تورا پرواز بس زود است و دشوار ز نو کاران که خواهد کار بسیار

الف) منظور از "نوکاران" را بنویسید؟ ۱۲۵ / *نارنگه ها، کرم خرم*
ب) از پا افتادن چه مفهومی دارد؟ ۱۲۵ / *نارنگان شدن بر اثر غم*

۷- بیت رو به رو با کدام مورد ارتباط دارد؟ آدم و نوح و خلیل و موسی و عیسی
الف) چون که صد آمد نود هم پیش ماست *خاکت بیا بر این عسکر که در می هر ضربت بیا بر این (بیا بر این) محمد*
ب) بنی آدم اعضای یکدیگرند
آمده مجموع در ظلال محمد

۸- منظور از جمله "آینده با حرف ساخته نمی شود" چیست؟ ۱۲۵

وای کارگر تو صد لقمه خون نم کرداریت

تاریخ ادبیات

۱- صحیح و غلط ۱۵

الف) کتاب های "کوچه باغ آفتاب" و "با بال این پرنده سفر کن" از آثار قیصر امین پور به شمار می آید.
درست / نادرست

محمد حور محمد

ب) گل و نوروز به خواجوی کرمانی "شاعر معروف قرن های هفتم و هشتم هجری قمری" تعلق دارد.
درست / نادرست

۲- نویسنده آثار زیر را بنویسید؟ ۱۵

مخزن الاسرار / *تطامن* بهارستان / *حجرت*

۳- توضیح زیر مربوط به کدام شاعر می تواند باشد؟ ۱۲۵

این شاعر با بهره گیری از عناصر طبیعت با بیانی رمز گونه به ترسیم جامعه خود پرداخته است؟
نیمای صبح (علاءالدین)

۴- با خواندن بیت زیر یاد کدامیک از آثار بزرگ فارسی می افتید نام نویسنده را بنویسید؟ ۱۲۵

گل همین پنج و روز شش باشد / وین گلستان همیشه خوش باشد

سعدی

موفق باشید